

Flygplan ur flygvapnet baseras ofta på civila flygplatser i samband med övningar. Här en bild från Arlanda under en eskaderövning.

LUFTFARTSVERKET OCH FLYGVAPNET

Den civila och militära luftfarten har helt skilda ändamål och uppgifter, men är beroende av varandra såväl i den dagliga gärningen som ifråga om utvecklingen. Genom att samma luftrum utnyttjas, måste verksamheten samordnas. Anordningarna på marken är dyrbara; samhällsekonomiskt är det därför önskvärt med gemensamt bruk när så är möjligt.

Samarbetet mellan den civila luftfartens företrädare och flygvapnet har under årens lopp utvecklats mer och mer, främst på det centrala planet, men även regionalt och lokalt. En orientering om närmast luftfartsverkets samarbete med flygvapnet till en vidare krets kan dock vara lämplig för att öka förståelsen och nödvändigheten av samarbetet och för att underlätta ett fortsatt och utvidgat sådant.

Luftfartsverket, som räknas till de affärsdrivande verken, består av luftfartsstyrelsen och den statliga flygplatsorganisationen. De i detta samman-

hang viktigaste uppgifterna för verket är planläggning för ny- och ombyggnader jämte drift av statens civila flygplatser, samt ombesörjande av trafikledning och annan flygsäkerhetstjänst. Styrelsen utövar teknisk kontroll av den civila flygmaterielens luftvärdighet, prövning av den flygande personalens och markpersonalens kompetens för sina uppgifter, samt övervakning av driftsäkerheten inom flygföretag. Till styrelsens uppgifter hör även juridiska, administrativa och ekonomiska m fl ärenden av skilda slag.

Det bör observeras, att den civila flygväderlektjänsten bedrivs av SMHI samt att anskaffning och drift av teleanläggningar för civil luftfart sker genom televerkets försorg. Luftfartsstyrelsen har härvid att specificera vilka tjänster och hjälpmedel som erfordras för den civila luftfarten.

*

ICAO även i bilden

I sin verksamhet måste luftfartsstyrelsen taga stor hänsyn till internationella förhållanden. Sverige är medlem i den internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) och deltar livligt i dess och även i andra internationella organisationers verksamhet, som berör civil luftfart. Vid fastställande av bestämmelser m m för civil luftfart måste luftfartsstyrelsen taga hänsyn till internationellt utfärdade bestämmelser och rekommendationer. I de fall bestämmelser för civil luftfart inverkar på militär luftfart, samråder luftfartsstyrelsen med militära myndigheter. Militära representanter deltar vid behov i internationella konferenser för att bevaka att svenska militära luftfartsintressen inte åsidosätts.

För samarbetet mellan luftfartsverket och försvaret är utsedda tre sambandsmän, en militär-assistent (på försvarsstabens personalförteckning) avsedd för huvuddelen av samverkansuppgifterna, samt två flygassistenter från flygstaben i deltidstjänstgöring, den ene för flygtrafikfrågor och den andre för flygsäkerhets(haveri)ärenden.

Inom vissa större områden sker ett kontinuerligt samarbete direkt mellan styrelsens byråer och motsvarande organ på försvarsstabens, flygstabens och flygförvaltningen. Detta gäller bland annat projektering och anläggning av nya flygplatser, flygtrafikledning, luftfartsradio, radaranläggningar samt den civila luftfartens användning av militära flygfält.

På det regionala och lokala planet är samarbetet väl utvecklat i fråga om trafikledning och radarövervakning, vilket väl alla flygande har erfarenhet av i samband med flygning inom större terminalområden och korsandet av luftleder. Många befattningshavare på olika flottiljer betjänar också civil luftfart med trafikledning, väderlekstjänst, snöröjning m m.

Under krigsförhållanden kommer samarbetet och samordningen att bli mer utvecklad än under fred.

Det 32 meter höga radartornet vid Bällstavägen nära Bromma flygplats betjänar såväl flygvapnet som den civila luftfarten.

Grundtanken är att våra resurser inom den civila luftfarten skall utnyttjas så, att totalförsvarets viktigaste intressen och behov tillgodoses. Det är givet, att försvarets flygverksamhet måste ha företräde framför den civila. Personalbristen nödvändiggör ett gemensamt utnyttjande av befintliga resurser. Sålunda har överenskommit, att flygvapnet under krig övertager all flygtrafikledning och flygväderlekstjänst och disponerar därvid över den personal, som i fred betjänar civil luftfart. På "civila" flygplatser, där basförband ur flygvapnet avses grupperas, planerar man ett gemensamt utnyttjande av tillgängliga resurser. Användningen av våra civila transportflygplan under krig samordnas genom den centrala flygtransportledningen, som innehåller en civil och militär del.